

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปรัชญาการศึกษาถือว่าในบรรดาทรัพยากรที่มีค่าทั้งหลาย มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่ง มนุษย์สามารถก่อประโยชน์สูงสุดแก่สังคม ได้ถ้าได้รับการพัฒนาที่สอดคล้องกับธรรมชาติและความสามารถของตน สิ่งที่จะพัฒนามนุษย์จากทรัพยากรดิบมาเป็นทรัพยากรที่จะใช้ประโยชน์คือการศึกษา (บารุง สุขพรรณ, 2519: 44) ฉะนั้นในการจัดการศึกษาจึงจะต้องถือหลักว่าจะใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือค้นหาและพัฒนาความสามารถของแต่ละคน แล้วส่งเสริมให้สังคมเจริญขึ้นและเมื่อสังคมเจริญแล้วก็จะเป็นการกำลั้งหนุนให้การศึกษาเจริญยิ่งขึ้นไปอีก ถ้าการศึกษาเจริญยิ่งขึ้น ไปเท่าใดความสามารถที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวมนุษย์ก็จะถูกขุดค้นขึ้นมาใช้ประโยชน์มากเท่านั้น

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2526: 1) กล่าวว่า การคิดพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นเป้าหมายสูงสุดของประเทศทุกประเทศ เพราะถ้าปราศจากพลเมืองที่มีคุณภาพแล้ว แม้ประเทศนั้นจะมีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์เพียงใด ก็ยังไม่สามารถทำให้ทรัพยากรที่มีอยู่เป็นประโยชน์ในการสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศได้ ในกระบวนการความพยายามของรัฐที่มุ่งบรรลุเป้าหมายดังกล่าว การศึกษาเป็นระบบของสังคมที่ได้รับการลงทุนและคาดหวังอย่างสูงให้เป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ได้มาตรฐานตามอุดมคติและความต้องการของแต่ละประเทศ

การพัฒนาประเทศจะบรรลุผลตามเป้าหมายในระดับใดนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ หลายปัจจัย ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือ คุณภาพของประชาชน ถ้าประชาชนในประเทศมีคุณภาพสูง คือมีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม รัฐก็จะสามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เครื่องมือของรัฐที่สำคัญในการพัฒนา

คุณภาพคุณภาพของประชาชนคือการศึกษา ดังนั้นรัฐบาลของทุกประเทศจึงให้ความสำคัญต่อการให้การศึกษาแก่ประชาชนในระดับสูง โดยจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาเป็นจำนวนมาก (ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2526: 1)

ซาโรซ บัวศรี (2518: 18: 3) กล่าวว่าในการจัดการศึกษานั้นน่าจะได้นำถึงหลัก 3 ประการ คือ จะต้องให้ได้เล่าเรียนโดยทั่วถึงกันทุกคนอย่างมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จะต้องสอนให้ผู้เรียนได้เรียนสำเร็จมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และจะต้องให้ผู้เรียนได้รับผลประโยชน์จากการเล่าเรียนนั้นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

การให้โอกาสทางการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับการศึกษาทุกระดับ ไม่ว่าจะประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา แต่ระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งรัฐบาลต้องรับภาระจัดการศึกษาแบบให้เปล่าแก่ประชาชนทุกคนอยู่แล้ว ส่วนการศึกษาที่ไม่ใช่การศึกษาภาคบังคับ รัฐบาลจะต้องมีมาตรการประกันความเสมอภาคแห่งโอกาสให้แก่ประชาชน โดยกว้างขวาง (คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2517: 33) สำหรับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษานักการศึกษาได้ให้ความสำคัญ ความสนใจเพราะเชื่อว่าเป็นการผลิตกำลังคนระดับกลางและสูงเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ แต่การมัธยมศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องการการปรับปรุงและส่งเสริมเพราะมีปัญหาหลายประการที่ไม่สามารถผลิตผู้ที่จบการศึกษาระดับนี้ให้ออกมาสนองความต้องการด้านกำลังของประเทศอย่างเพียงพอ ปัญหาดังกล่าวได้แก่ ปัญหาเรื่องหลักสูตร ปัญหาการขาดแคลนครูทั้งทางปริมาณและคุณภาพ ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ (ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์, 2513: 1) ซึ่งเป็นการจำกัดโอกาสเข้าศึกษาของประชาชน

ดังนั้นนักวางแผนทางการศึกษาทั้งหลายจึงหันเข้าหาทางเลือกใหม่ในอันที่จะทำให้ทุกคนได้รับการศึกษาและพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือการแสวงหายุทธศาสตร์ใหม่ในการสร้างความเสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษานั้นเอง โอกาสทางการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สนใจอย่างกว้างขวางในหมู่นักการศึกษา และนักเศรษฐศาสตร์ทางการศึกษา อย่างไรก็ตามความพยายามในการขยายการศึกษาเท่าที่ผ่านมาก็ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะปรากฏว่ายังมีความแตกต่างกันอยู่มากเกี่ยวกับโอกาสทางการศึกษาของประชากรที่อยู่ในชนบท หรือประชากรที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน รวมทั้งประชากรที่มีความสามารถ

สติปัญญา ความถนัด ความสนใจ ที่แตกต่างกันออกไปก็ไม่ได้รับการส่งเสริมเกี่ยวกับโอกาสทางการศึกษาให้เท่าเทียมกัน (รังสรรค์ อนุพรพันธ์, 2518: 207)

ตามแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ของกรมสามัญศึกษา ได้กำหนดวัตถุประสงค์เกี่ยวกับโอกาสทางการศึกษาของประชากรว่า เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเน้นพื้นที่ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคมเป็นพิเศษ อันจะก่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาของเยาวชน ระหว่างพื้นที่ที่มีลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมแตกต่างกัน โดยมีนโยบายการกระจายความเสมอภาคทางโอกาสเข้าศึกษาต่อ โดยเน้นขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในพื้นที่ที่มีอัตราการเรียนต่อต่ำ และให้คลุมพื้นที่ชนบททุรกันดาร เมื่อสิ้นแผนให้รับนักเรียนที่จบประถมศึกษาเข้าเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาในส่วนของกรมสามัญศึกษาได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 พร้อมทั้งปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานเท่าเทียมทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กเป็นพิเศษ พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันในรูปแบบของแหล่งวิทยากรและความช่วยเหลือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มเดียวกันหรือที่อยู่ใกล้กัน พร้อมทั้งให้เร่งรัดการพัฒนาระบบการรับนักเรียนเข้าเรียนต่อ เพื่อให้เด็กที่เสียเปรียบทางเศรษฐกิจ และสังคมมีโอกาสได้เข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐบาลมากขึ้น

การให้ความสำคัญของรัฐบาลทุกรัฐบาล ต่อการศึกษาของประชาชนก็โดยมุ่งหวังว่าจะสามารถเพิ่มคุณภาพของประชาชนให้สูงขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประชาชนกลุ่มที่ขาดโอกาสทางการศึกษาที่จะได้รับการพัฒนาโดยระบบการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุกภูมิภาคให้ทัดเทียมกับประเทศต่าง ๆ แต่เนื่องจากประเทศไทยประกอบด้วยประชาชนประมาณ 50 ล้านคนและมีพื้นที่กว้างขวางมากบางพื้นที่ก็มีสภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางภูมิศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม ตลอดจนทัศนคติของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งแตกต่างกันออกไปตามสภาพโดยทั่วไปของประเทศที่กำลังพัฒนาแบบประเทศไทย ทำให้เกิดปัญหาในด้านการปกครอง การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมตามความต้องการตามสภาพของสังคมในพื้นที่ดังกล่าว

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดขนาดเล็กตั้งอยู่ในภาคกลาง (ตอนล่าง) ของประเทศไทย ริมฝั่งทะเลอ่าวไทย บริเวณปากแม่น้ำแม่กลอง ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางตะวันตกเฉียงใต้ ตามที่หลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (ถนนธนบุรี-ปากท่อ) ประมาณ 63 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสมุทรสาคร โดยมีลำคลองดอนมโนรา และรางห้าตำลึงเป็นอาณาเขต

ทิศใต้ จดอ่าวไทย ปากแม่น้ำแม่กลอง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาคร ที่คลองพุมแตน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดราชบุรี และจังหวัดเพชรบุรี

พื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดสมุทรสงครามประมาณ 413,801 ตารางกิโลเมตรหรือ 258,825 ไร่

การคมนาคม

- ทางหลวงสายที่ 35 ธนบุรี-ปากท่อ ระยะทางจากกรุงเทพมหานคร 64 กิโลเมตร
- ทางหลวงสาย แม่กลอง-ปากท่อสายเก่า ระยะทางประมาณ 18 กิโลเมตร
- ถนนสายบางแพ-ดำเนินสะดวก-สมุทรสงคราม ระยะทาง 37 กิโลเมตร
- ถนนสายสมุทรสงคราม-สมุทรสาคร (ถนนเอกชัย) ระยะทาง 32.5 กิโลเมตร
- ถนนสายสมุทรสงคราม-อัมพวา-บางนกแขวก-ราชบุรี ระยะทาง 25 กิโลเมตร
- ทางรถไฟสายวงเวียนใหญ่-มหาชัย-แม่กลอง

สภาพพื้นที่ภายในจังหวัดสมุทรสงคราม มีคลองประมาณ 330 คลอง จึงเหมาะกับการคมนาคมทางน้ำ และการเพาะปลูกมาก

สภาพทางเศรษฐกิจ ประชากรร้อยละ 85 ประกอบอาชีพการเกษตร อาชีพที่สำคัญและทำรายได้ให้จังหวัดมาก ได้แก่ สวนมะพร้าว น้ำตาลมะพร้าว ลั่นจี่ อนุรักษ์ ส่วนบริเวณชายฝั่งมีการทำการประมง ทั้งประมงน้ำจืดและประมงน้ำเค็ม การทำ

นาเกลือ การเลี้ยงกุ้ง อัตรการว่างงานมีน้อย เพราะประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำประจำ
อยู่แล้วและส่วนมากมีอาชีพเป็นหลักเป็นฐาน มีรายได้พอสมควร

การปกครอง จังหวัดสมุทรสงคราม แบ่งการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ
2 เทศบาล และ 2 สุขาภิบาล

- อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มี 11 ตำบล
- อำเภออัมพวา มี 11 ตำบล
- อำเภอบางคนที มี 13 ตำบล
- เทศบาลเมืองสมุทรสงคราม
- เทศบาลตำบลอัมพวา อำเภออัมพวา
- สุขาภิบาลบางนกแขวก อำเภอบางคนที
- สุขาภิบาลกระดังงา อำเภอบางคนที

ประชากร แนวโน้มประชากรที่ผ่านมามีตั้งแต่ พ.ศ. 2524-2529 มีอัตราการ
คงตัวลักษณะสูงเล็กน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แนวโน้มประชากร พ.ศ. 2524-2529

เพศ	ปี					
	2524	2525	2526	2527	2528	2529
ชาย	96,013	96,484	97,598	98,138	99,004	100,590
หญิง	100,646	101,040	100,995	101,730	101,730	104,215
รวม	196,659	197,524	198,273	199,868	200,734	204,805

เฉลี่ยประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 425 คน/ตารางกิโลเมตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทั่วไปของจังหวัดสมุทรสงคราม ปรากฏดังตาราง
ที่ 2, 3, 4 และ 5

ตารางที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยทั่วไปของจังหวัดสมุทรสงคราม

สังกัด	ระดับชั้น	ครู	นักเรียน	ห้องเรียน	น.ร./ครู	น.ร./ห้อง
การประถม	ประถมศึกษา	1,527	17,770	784	12	23
เทศบาล	ประถมศึกษา	154	3,102	108	20	29
	ประถมศึกษา	152	3,385	112	33	30
เอกชน	มัธยมต้น	33	627	18	19	35
	มัธยมปลาย	5	68	3	13	23
	ประถมศึกษา	-	-	-	-	-
กรมสามัญ	มัธยมต้น	290	5,463	132	19	41
	มัธยมปลาย	175	2,377	70	14	34
วิทยาลัย	ปวช.	-	1,962	62	-	32
เทคนิค	ปวท.	80	127	4	28	32
	ปวส.	-	185	6	-	31

จากตารางแสดงข้อมูลทางการศึกษาของจังหวัดสมุทรสงครามนี้จะพบว่า จังหวัดนี้
ไม่มีปัญหาเรื่องเด็กไม่มีที่เรียน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าเรียนในระดับชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในจังหวัดสามารถรับได้ทั้งหมด และยังสามารถรับเพิ่มได้อีก
ครู-อาจารย์มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับสูง พอที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนได้

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัด
สมุทรสงคราม

อำเภอ, โรงเรียน	ปีการศึกษา 2528				ปีการศึกษา 2529			
	น.ร.ใน บัญชี	สอบได้	เรียนต่อ	%	น.ร.ใน บัญชี	สอบได้	เรียนต่อ	%
สพอ. เมือง	1282	1173	680	57.97	1798	1314	676	51.44
สพอ. อัมพวา	873	803	358	44.58	956	886	320	36.11
สพอ. บางคนที	555	498	321	45.98	575	519	281	54.14
ร.ร. เอกชน	336	290	241	83.10	349	348	304	87.35
ร.ร. เทศบาล	421	355	221	62.25	497	416	255	61.30
ร.ร. นอกเขต	-	-	143	7.85	-	-	76	4.29
รวม	3472	3119	1821	58.38	3713	3483	1636	52.71

จากข้อมูลเกี่ยวกับการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2528 และปีการศึกษา 2529 โดยภาพรวมแล้ว กรมสามัญศึกษาได้ตั้งเป้าหมายการรับนักเรียนของจังหวัดสมุทรสงครามไว้ 60% แต่เป้าหมายของจังหวัดได้ตั้งเป้าหมายไว้ถึง 70% เมื่อสิ้นแผน 5 แต่ปรากฏว่านักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสมุทรสงคราม ต่ำกว่าเป้าหมายทั้งสองปีการศึกษาคือนักเรียนมาศึกษาต่อ 58.38% และ 52.71% ตามลำดับ ซึ่งจะพบว่าแนวโน้มของนักเรียนที่ศึกษาต่อลดลง และจากข้อมูลข้างต้นยังพบอีกว่าโรงเรียนเอกชนมีนักเรียนให้ความสนใจที่จะศึกษาต่อที่มีแนวโน้มสูงขึ้น แต่จะพบว่านักเรียนสังกัด สพอ. อัมพวา มีแนวโน้มที่ศึกษาต่อในอันดับที่ต่ำมากคือ 44.58% และ 36.11% ในปีการศึกษา 2528 และปีการศึกษา 2529 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ความสามารถรับนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ของรัฐ)

อำเภอ, โรงเรียน	ปี 2529			ความสามารถรับได้	
	ครู	ห้องเรียน	นักเรียน	ห้องเรียน	นักเรียน
อ.เมือง					
ร.ร. ศรีธาสุมทร	102	44	1876	42	1890
ร.ร. ถาวรานุกูล	97	38	1633	42	1890
ร.ร. ท้ายหาด	54	27	988	18	810
อ. อัมพวา					
ร.ร. อัมพวันวิทยาลัย	105	42	1641	42	1890
ร.ร. วัดบางกะพ้อม	44	17	653	24	1080
ร.ร. เทพสุวรรณาวิทยุวิชา	12	4	152	6	270
อ. บางคนที					
ร.ร. เมธีบูรณหัตถวิทยาลัย	38	12	337	21	945
ร.ร. สกลวิสุทธิ	37	15	488	18	810
ร.ร. กระดังงาพิชิตสมุทรการ	9	3	84	6	270

ถ้าพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถรับนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในปีการศึกษา 2529 จะพบว่ามีความสามารถรับนักเรียนของโรงเรียนทุกชั้นของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลสามารถรับได้เพิ่มอีก 2,003 คน ดังนั้นจะพบว่าโรงเรียนมัธยมของรัฐบาลสามารถรับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาได้หมดทุกคน โดยมีอัตราการเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษา 56.09% ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายของจังหวัดที่ตั้งเป้าหมายการรับนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไว้ประมาณ 70% เมื่อสิ้นแผนที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนนักเรียนที่จบ ป.6 เป้าหมายจำนวนนักเรียนชั้น ม.1 และจำนวนนักเรียนชั้น ม.1 ที่รับได้ในปีการศึกษา 2529

จำนวนนักเรียนที่จบ ชั้น ป.6	จำนวนนักเรียนชั้น ม.1		เพิ่ม/ลดจากเป้าหมาย		อัตราการเรียน ต่อชั้น ม.1 (%)
	เป้าหมาย (คน)	รับได้ (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1,034,357	445,610	366,351	-79,259	-17.79	35.42

จากตารางแสดงการรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะพบว่ากรมสามัญศึกษา กำหนดเป้าหมายไว้ 445,610 คน รับนักเรียนได้ 366,351 คน คิดเป็นร้อยละ 22.21 ของเป้าหมาย ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมาย 79,259 คน คิดเป็นร้อยละ 17.79 เมื่อเทียบจำนวนนักเรียน ม.1 ที่รับได้กับจำนวนนักเรียนที่คาดว่าจะจบ ป.6 จำนวน 1,034,357 คน อัตราการเรียนต่อคิดเป็นร้อยละ 35.42

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากสภาพปัจจุบันและปัญหาที่กล่าวมาแล้ว จะพบว่า จังหวัดสมุทรสงคราม มีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่ไม่ค่อยเอื้ออำนวยต่อการศึกษาคือโดยสภาพทั่วไปแล้ว จังหวัดสมุทรสงครามมีการคมนาคมโดยใช้ทางเรือ จึงไม่สะดวกอย่างยิ่ง ไม่เหมือนกับ จังหวัดอื่น ๆ ที่มีการคมนาคมทางบก ทำให้การติดต่อสื่อสารทางน้ำไม่ค่อยจะสะดวกนัก ประกอบกับสภาพบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของนักเรียนปลูกอยู่ในสวน ทำให้เวลาเดินทางมา โรงเรียนต้องเดินทางด้วยเท้ามาตามร่องสวนและเมื่อเวลาฝนตกทางเดินในร่องสวนจะลื่นมาก ทำให้การเดินทางมาโรงเรียนพบกับสภาพปัญหาเป็นอย่างมาก ประกอบกับผู้ปกครองในจังหวัด นี้มีอาชีพทางเกษตรกรรมประมาณ 85% คือมีอาชีพทำน้ำตาลมะพร้าว จึงมีความจำเป็น ที่ทำให้นักเรียนในจังหวัดนี้ต้องช่วยเหลือผู้ปกครองทำน้ำตาลมะพร้าวด้วย เมื่อนักเรียนใน ความปกครองมีอาชีพแล้ว (ช่วยผู้ปกครองทำน้ำตาลมะพร้าว) จึงไม่สนใจที่จะส่งบุตรหลาน ของตนเองศึกษาต่อเพื่อมุ่งหวังในการประกอบอาชีพอื่นในอนาคต แล้วสังเกตว่าผู้ที่ศึกษาต่อใน ระดับที่สูงกว่าประถมศึกษาที่อยู่ใกล้ ๆ บ้านของตนเองเมื่อศึกษาจบมาแล้วก็ไม่สามารถที่จะ ประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้ นอกจากจะต้องกลับมาขึ้นตาลอีก เมื่อผู้ปกครองเห็นดังนี้จึงเป็น ประเด็นหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนไม่ค่อยสนับสนุนให้ศึกษาต่อ โดยอาจคิดว่าเมื่อเรียนไป แล้วก็ไม่สามารถหางานอื่นทำได้นอกจากจะต้องกลับมาขึ้นตาล ซึ่งอาชีพขึ้นตาลนี้ผู้ปกครอง เห็นว่าไม่ต้องศึกษาต่อก็สามารถประกอบอาชีพได้แล้วกับคิดว่าไม่ได้ศึกษาต่อจะประกอบอาชีพ ทำน้ำตาลมะพร้าวได้ดีกว่าพวกเขาศึกษาต่ออีกเพราะเกิดความชำนาญในการทำมากกว่าพวกเขาศึกษา ต่อ เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ปกครองส่วนใหญ่ของนักเรียนในจังหวัดสมุทรสงครามจึงไม่ค่อยนิยมส่งบุตร หลานของตนเองเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา ประกอบกับรายได้ของประชาชนในจังหวัด สมุทรสงครามมีรายได้ที่ค่อนข้างจะแตกต่างกันมาก คือบางครอบครัวก็ร่ำรวยมาก แต่บาง ครอบครัวก็จนมากเพราะประชาชนในจังหวัดนี้มีอาชีพส่วนใหญ่ทางเกษตรกรรมดังกล่าวแล้ว ดังนั้นจึงเป็นอุปสรรคในการศึกษาต่อของนักเรียนในระดับที่ไม่ใช่เป็นการศึกษาภาคบังคับ (มัธยมศึกษา) สรุปแล้วจะเห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดสมุทรสงครามยังไม่ค่อยเห็น ความสำคัญของการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งอาจจะเห็นได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังที่ กล่าวมา จังหวัดได้ขอความร่วมมือจากสำนักงานฯ ศึกษาธิการจังหวัด ประธานกลุ่ม โรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนตลอดจนครู-อาจารย์แนะแนวจากโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยช่วยกันรณรงค์โดยการแนะแนวให้นักเรียนได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา

ให้มากขึ้น แต่ก็ยังต่ำกว่าเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ คือตามเป้าหมายต้องการให้นักเรียนได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาเมื่อสิ้นแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 6 ไม่ต่ำกว่า 70% รวมทั้งเป้าหมายของกรมสามัญศึกษาที่วางเป้าหมายให้จังหวัดสมุทรสงคราม ได้รณรงค์ให้นักเรียนได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาให้มากขึ้นโดยตั้งเป้าให้นักเรียนได้ศึกษาต่อไม่ต่ำกว่า 60% เมื่อสิ้นแผนระยะที่ 6 แต่ทางจังหวัดก็ยังไม่สามารถสนองความต้องการของกรมสามัญศึกษาได้ เพราะจากสถิติของการศึกษาต่อในปีการศึกษาที่ผ่านมาคือปีการศึกษา 2528 มีอัตราการศึกษาคือ 58.38% และในปีการศึกษาปัจจุบันคือปีการศึกษา 2529 อัตราการศึกษาลดลงเหลือ 52.71% ซึ่งจะพบว่า มีอัตราการศึกษาคือที่มีแนวโน้มลดลงอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า จังหวัดสมุทรสงครามมีปัญหาในเรื่องการศึกษาคือในระดับมัธยมศึกษา คือไม่สามารถวางมาตรการหรือหาแนวทางในการที่จะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาในระดับมัธยมศึกษาให้ได้ตามเป้าหมายของจังหวัดและของกรมสามัญศึกษา ทั้ง ๆ ที่จังหวัดสมุทรสงครามเองเคยเป็นจังหวัดที่ได้ชื่อว่ามีอัตราการศึกษาคือยังนับได้เต็ม 100% แต่ปรากฏว่ามีนักเรียนที่เรียนจบการศึกษาคือยังนับมาศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2529 เพียง 52.71% เท่านั้น ซึ่งจะเห็นว่าอัตราการศึกษาคือที่แตกต่างกันเป็นอย่างมาก เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้วิจัยเองจึงมีความสนใจเป็นอย่างมากที่จะได้ศึกษาว่ามีตัวแปรหรือปัจจัยอะไรบ้างของจังหวัดสมุทรสงครามที่มีความสัมพันธ์กับการไม่ศึกษาต่อของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงแม้ว่าจะมีผู้วิจัยเรื่องการศึกษาคือตัวแปรที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ดี หรือเกี่ยวกับการวิเคราะห์สาเหตุของตัวนักเรียนที่มีโอกาสศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามประเภทของโรงเรียนก็ดี หรือโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามประเภทของโรงเรียน สถานภาพส่วนตัว และผลการเรียนของนักเรียนในภาคใต้ จะเห็นว่างานวิจัยดังกล่าวแล้วได้ทำวิจัยในเขตภูมิภาคอื่น ๆ และค่อนข้างที่จะไม่ครอบคลุมถึงปัจจัยของจังหวัดสมุทรสงคราม โดยสภาพการปกครองในท้องถิ่น ตลอดจนสภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพทางเศรษฐกิจ การคมนาคมติดต่อสื่อสารก็แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง จึงเห็นว่างานวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วไม่ได้ศึกษาวิจัยให้ครอบคลุมกลุ่มประชากรในจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งไม่สามารถนำผลวิจัยมาใช้เป็นตัวแทนของจังหวัดสมุทรสงครามได้

ในฐานะที่ผู้วิจัย มีความเกี่ยวข้องและรับผิดชอบการบริหารการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ตลอดจนจังหวัดสมุทรสงครามเป็นจังหวัดหนึ่งที่น่าสนใจที่จะศึกษาและวิจัยให้เข้าใจถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับการไม่ศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังที่กล่าวแล้ว โดยจะศึกษาถึงปัจจัยและลักษณะของปัจจัยที่สัมพันธ์กับการไม่ศึกษาต่อของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการวางแผนของจังหวัดและโรงเรียนในการที่จะเพิ่มอัตราการศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเป้าหมายของจังหวัดและโรงเรียน โดยให้สอดคล้องกับความต้องการกับสภาพเศรษฐกิจสังคมและความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้เป็นอย่างมาก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการไม่ศึกษาต่อของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสมุทรสงคราม

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะปัจจัยที่สัมพันธ์กับการไม่ศึกษาต่อของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2529 ในจังหวัดสมุทรสงคราม

2. ตัวแปรที่ใช้ศึกษา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้

2.1 ตัวแปรที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน

- 2.1.1 การช่วยเหลือผู้ปกครองประกอบอาชีพ
- 2.1.2 การมีงานทำและไม่มีการมีงานทำ
- 2.1.3 ผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 2.1.4 ความต้องการได้รับการศึกษาขั้นสูงสุด

2.2 ตัวแปรเกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียน

2.2.1 รายได้

2.2.2 อาชีพ

2.2.3 สภาพครอบครัว

2.2.4 ระดับการศึกษา

2.2.5 ทักษะคิดและค่านิยม

2.2.6 ความคาดหวังที่จะให้บุตรได้รับการศึกษาชั้นสูงสุด

2.3 ตัวแปรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

2.3.1 การคมนาคม

2.3.2 การแนะแนวการศึกษา

2.3.3 กลุ่มเพื่อน

2.3.4 การว่างงานของนักเรียนที่จบการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษา

3. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2529 ในจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ไม่ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4. การวิจัยครั้งนี้ จะไม่ศึกษาครอบคลุมนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วย้ายออกจากภูมิสำเนาเดิม

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึงนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2521 ในปีการศึกษา 2529 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา เทศบาล และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในจังหวัดสมุทรสงคราม

การศึกษาต่อ หมายถึงการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2529 ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

การไม่ศึกษาต่อ หมายถึงการไม่ศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2529 ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

จังหวัดสมุทรสงคราม หมายถึงจังหวัดที่อยู่ในภาคกลางของประเทศไทยในเขตการศึกษาที่ 5

อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึงอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2529 ในจังหวัดสมุทรสงคราม เช่นอาชีพทำน้ำตาลมะพร้าว การประมง การทำสวนผลไม้ ทำป่าชายเลน รับจ้าง เป็นต้น

รายได้ หมายถึงรายได้ต่อเดือนของครอบครัวผู้ปกครองนักเรียน ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2529 ในจังหวัดสมุทรสงคราม แบ่งช่วงชั้นรายได้ดังนี้

1. รายได้น้อย ได้แก่รายได้ตั้งแต่ 2,999.00 บาท ลงมา
2. รายได้ปานกลาง ได้แก่รายได้ตั้งแต่ 3,000-8,999.00 บาท
3. รายได้สูง ได้แก่รายได้ตั้งแต่ 9,000.00 บาท ขึ้นไป

(ประเสริฐ แก้วเพชร 2528: 16)

ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง ผลการสอบปลายภาคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พ.ศ. 2524 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2524 ดังนี้

- ระดับ 4 ดีมาก
- ระดับ 3 ดี
- ระดับ 2 ค่อนข้างดี
- ระดับ 1 พอใช้
- ระดับ 0 ต้องแก้ไข

ความต้องการที่จะได้รับการศึกษาถึงขั้นสูงสุด หมายถึง ความต้องการของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2529 ในจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ต้องการจะได้รับการศึกษาถึงขั้นสูงสุดในระบบโรงเรียน

ความคาดหวังที่จะให้บุตรได้รับการศึกษาขั้นสูงสุด หมายถึง ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2529 ในจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาขั้นสูงสุดในระบบโรงเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เทศบาล และกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสมุทรสงคราม

อาจารย์แนะแนว หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่แนะแนวสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เทศบาล และกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดสมุทรสงคราม

ผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอ หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ในจังหวัดสมุทรสงคราม

ผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัด หมายถึง ศึกษาธิการจังหวัด และผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ในจังหวัดสมุทรสงคราม

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะและสาเหตุของปัจจัยที่สัมพันธ์กับการไม่ศึกษาต่อของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสมุทรสงคราม จะเป็นข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดและโรงเรียนในการกำหนดนโยบาย และวางแผนการศึกษา เพื่อให้มีอัตราการศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนปัญหาและความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนในจังหวัดสมุทรสงคราม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

1.1 ประชากรคือ

1.1.1 ผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 8 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างประชากรแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มคือ

1.2.1 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2529 ในจังหวัดสมุทรสงครามที่ไม่ศึกษาต่อมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1,367 คน

1.2.2 ผู้ปกครองนักเรียนในข้อ 1.2.1 จำนวน 1,367 คน

1.2.3 อาจารย์แนะแนวโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 112 คน

1.2.4 ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 112 คน

1.3 กลุ่มตัวอย่างประชากร ใช้เกณฑ์ร้อยละคำนวณกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยแยกเป็นรายอำเภอ ตามสัดส่วนของประชากรที่มีอยู่ในแต่ละอำเภอ สำหรับการสุ่มตัวอย่าง ประชากรใช้วิธีสุ่มประชากรที่เลือกศึกษา ขึ้นคำนวณกลุ่มตัวอย่างประชากรแยกเป็นรายอำเภอ ตามสัดส่วนของประชากรแต่ละอำเภอ และวิธีการสุ่มแบบกำหนดวัตถุประสงค์ (purposive Sampling) กับกลุ่มนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 ขั้นศึกษาและประมวลปัญหาหลักที่ใช้สำหรับการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร บทความ และงานวิจัยต่าง ๆ

2. ชั้นกำหนดปัญหาที่ใช้ในการวิจัย นำปัญหาที่ได้จากข้อ 1 มาจัดกลุ่มตามความคล้ายคลึงของปัญหา
3. ชั้นกำหนดปัญหาในการวิจัย นำปัญหาที่ได้จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมากำหนดปัญหาที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นที่ 2 ชั้นสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1. ชั้นสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย จะประกอบด้วยเครื่องมือ 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรกลุ่มผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัด กลุ่มผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา และกลุ่มอาจารย์แนะแนว โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด โดยใช้คำถามแบบตรวจสอบ ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น ตำแหน่ง จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง จำนวนปีที่ปฏิบัติงานในจังหวัดสมุทรสงคราม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการไม่ศึกษาต่อของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด

ชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่ศึกษาต่อ และกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อศึกษาถึงปัจจัยและสาเหตุของปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับการไม่ศึกษาต่อของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชุดที่ 3 เป็นแบบสำรวจ สำหรับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ชั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือ

2.1 นำแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาแก้ไขปรับปรุงเนื้อหา

2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข
ตามคำแนะนำ

ขั้นที่ 3 ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้
แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบสำรวจเป็นเครื่องมือ โดยดำเนินการดังนี้

1. เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม สำหรับกลุ่มตัวอย่างประชากร
ที่เป็นผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัด ผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอ ผู้บริหารการศึกษา
และอาจารย์แนะแนว โดยจัดส่งผ่านทางสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการ
อำเภอ หรือสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หรือจัดส่งทางไปรษณีย์บางส่วนสำหรับการ
เก็บแบบสอบถามกลับคืนมานั้น ผู้วิจัยจะไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

2. เครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับกลุ่ม
ตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่ศึกษาต่อ ผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมี
โครงสร้าง และบางส่วนให้นักวิจัยผู้ช่วย

3. เครื่องมือที่เป็นแบบสำรวจ สำหรับนักเรียนและผู้ปกครอง
นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการบันทึกแบบสำรวจด้วยตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

ก. ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการ
แจกแจงความถี่หาค่าร้อยละเป็นรายชื่อในข้อมูล

ขั้นที่ 5 การรายงานผลการวิจัย แบ่งการเสนอรายงานออกเป็น 5 บทดังนี้

ลำดับขั้นในการนำเสนอข้อมูล

บทที่ 1 กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย และวิธีการ
ดำเนินการวิจัยตามลำดับ

บทที่ 2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กล่าวถึง แนวคิดและความสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในการพัฒนาประเทศ ปัญหาการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา สภาพการจัดการศึกษาใน
จังหวัดสมุทรสงคราม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

กล่าวถึงประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร
ขั้นตอนการวิจัยเครื่องมือ และการสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล
การบันทึกข้อมูลและกระบวนการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กล่าวถึงวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ลำดับการเสนอผลการ
วิเคราะห์การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งนำเสนอในรูปแบบของตาราง และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม
ของข้อมูลและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 บทสรุป

กล่าวถึง การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย